

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/16654
SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.003/13-3481

30/11/2010

Konu : 7/16654 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 08/11/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/16654-26586/55214 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki Gaziantep Milletvekili Yaşar AĞYÜZ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/16654 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ek : BDDK'nın 25/11/2010 tarih ve
24082 sayılı yazısı ve eki (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

SURET

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Destek Hizmetleri Dairesi)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/ 24082
Konu : Soru önergesi

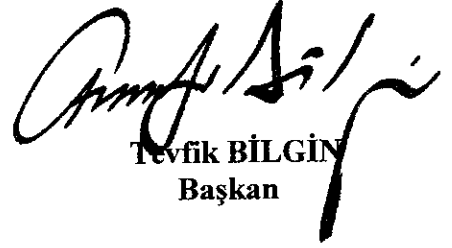
25 Kasım 2010

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 09.11.2010 tarih ve B.02.0.003-(13)/3291 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Gaziantep Milletvekili Yaşar AĞYÜZ'ün 16654 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Tevfik BİLGİN
Başkan

EK: 1 (2 sayfa)

Gaziantep Milletvekili Yaşar AĞYÜZ'ün 16654 Sayılı Önergesi:

Soru 1- 5464 sayılı kanuna göre banka kartlarından “gecikme faizi dışında hiçbir yükümlülük altına sokulamayacağı” hükmüne bağlanmış olmasına karşın banka sözleşmeleriyle alınan bu ücretleri bundan sonra durdurmayı düşünüyor musunuz?

Soru 2- Bu ad altında bu güne kadar alınmış bulunan ücretlerin iadesini düşünüyor musunuz?

Cevap 1, 2- 01.03.2006 tarih ve 26095 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun (Kanun) “Sözleşme şartları” başlıklı 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında “...*Hesap özetinde yer alan asgari ödeme tutarı son ödeme tarihinde ödenmediği takdirde kart hamili ödenmeyen tutar için sözleşmede öngörülen gecikme faizi dışında bir yükümlülük altına sokulamaz.*” hükmü yer almaktadır. Anılan hüküm, kredi kartı hamillerinin, kredi kartı borçlarının asgari ödeme oranlarının altında ödeme yapmaları halinde uygulanacak bir hüküm olup, sadece temerrüt halinde yapılması gereken uygulamayı düzenlemektedir. Bu nedenle, bahse konu hüküm bankaların gerek kart ilişkilerinden gerekse diğer bankacılık işlemlerinden kaynaklanan ücretlere ilişkin bir düzenleme getirmemektedir.

Ayrıca, Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında “*Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartlarına uyguladıkları faiz, gecikme faizi, yıllık ücret ve her türlü komisyon oranları ile istenilen diğer bilgileri kamuoyuna yayınlanmak üzere aylık olarak Kuruma iletir...*” hükmüne, 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında ise “*Kart hamilinin yaptığı işlemler nedeniyle, sözleşmede yer almayan faiz, komisyon veya masraf gibi adlar altında hiçbir şekil ve surette ödeme talep edilemez ve kart hamilinin hesabından kesinti yapılamaz. Sözleşmede kart hamilinin haklarını zedeleyici ve kart çıkaran kuruluş lehine tek taraflı haksız şartlar sağlayan hükümlere yer verilemez.*” hükümlerine yer verilmiştir.

Bu Kanuna dayanılarak çıkarılan ve 10.03.2007 tarihli, 26458 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğin, kredi kartı teslimleri sırasında banka kartı hamillerine yazılı bilgilendirme yapılması zorunluluğu bulunduğu belirtilen hususların sayıldığı “Sözleşme şartları”na ilişkin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendinde, “*Sözleşmede belirtilen ücret, komisyon ve masrafların kart hamilinin hesabına borç kaydedileceği,*” ile anılan maddenin kredi kartı sözleşmelerine ilişkin beşinci fıkrasının (c) bendinde, “*Sözleşmeye bağlı olarak kart hamillerinden alınabilecek ücret, komisyon, masraf ve vergilerin neler olacağına dair açıklamaların ve bunların tutarlarının ve sözleşmede yer alan ücret, komisyon, masraf ve vergiler dışında kart hamilinden herhangi bir isim altında ödeme talep edilemeyeceği ve hesabından kesinti yapılamayacağına,*” ilişkin hükümlerin yer alacağı ve “Hesap özeti” başlıklı 19 uncu maddesinin (1) bendinde ise “*Kredi kartı hamillerine gönderilecek hesap özetlerinde; kredi kartlarına ilişkin olarak ilgili hesap özetinde tahakkuk ettirilen yıllık ücret, faiz ve diğer her türlü ücret ve komisyon tutarlarına, ilişkin bilgilerin bulunması zorunludur.*” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda, anılan hükümlerde “yıllık ücret” alınmasını yasaklayıcı bir düzenlemeye yer verilmemiş olup, konunun kredi kartı sözleşmeleri çerçevesinde değerlendirilmesi ve sözleşme taraflarının iradesine bırakılması öngörülmüş, “yıllık ücret” adı

altındaki ödemelerin Kanuna aykırılığı ancak ilgili sözleşme hükümlerinde yer almamış olmasına bağlanmıştır. Dolayısıyla, kart ilişkisi nedeniyle ücret, masraf vb. parasal yükümlülüklerin bankalarca talep edilmesi ya da iade edilmesi hususu, Kanun uyarınca, parasal yükümlülüklerle ilişkin açık hükümlere yer verilmesi kaydıyla, özel hukuk hükümleri çerçevesinde düzenlenecek sözleşmelere bırakılmıştır.

Soru 3- Bireysel bankacılık hizmetleri sözleşmeleri çok uzun anlaşılmaz ve tamamen tek taraflı hazırlanarak vatandaş mağdur etmektedir. Bu sözleşmelerin daha kısa anlaşılır ve vatandaşın lehine ve aleyhine olan hususlarla bankanın yükümlülüklerinin de sözleşmeye geçirilerek daha kısa ve anlaşılır hale getirilmesi konusunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 3- Kanunun 24 üncü maddesi gereği, kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkilerin, en az oniki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı sözleşme ile düzenlenmesi ve sözleşmenin bir örneğinin, kart hamiline ve varsa kefile verilmesi gerekmektedir. Sözleşme hükümleri ve kartın kullanımı hakkında kart hamiline ayrıntılı bilgi verilmesi zorunlu olup, konu hakkındaki usul ve esaslar ile sözleşmelerin içeriğinde yer alması gereken asgari hususlar Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğin "Sözleşme şartları" başlıklı 17 nci maddesinde ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir.

Diğer bankacılık işlemlerindeki sözleşmelere ilişkin olarak ise 5411 sayılı Bankacılık Kanununun "Müşteri hakları" başlıklı 76 ncı maddesinin ikinci fıkrası; *"Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin olarak, bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin şekil ve içeriğinde yer alması gereken asgari hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemler Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirlenir. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklıdır."* hükmünü amirdir. Söz konusu Kanun hükmüne istinaden Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğince hazırlanan ve aksi uygulamaların 5411 sayılı Kanunun 81 inci maddesi gereği idari para cezasına bağlandığı *"Bankalar ile Bireysel Müşterileri Arasında İmzalanacak Sözleşmelerin Şekil ve İçeriğinde Yer Alması Gereken Asgari Hususlar ile Sözleşmelerin Uygulanacağı İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ"* ile, bankalar ile bireysel müşteriler arasında imzalanacak anılan Tebliğ kapsamındaki sözleşmelerde, verilen hizmet nedeniyle ödenmesi gereken ücret, komisyon, masraf, vergi, resim, harç, fon vb. parasal yükümlülüklerin kimin tarafından ödeneceği de dahil olmak üzere sözleşmelerde yer alması gerekli diğer asgari hususlar ile sözleşmelerin şekline ilişkin diğer hususların neler olacağı belirlenmiştir.